

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (93.)

11 stycznia 2022 r.

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1257/2013 i (UE) nr 2020/1056 – COM(2021) 709.
2. Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. – COM(2021) 574.
3. Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży 2022 – COM(2021) 634.
4. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2009/138/WE w odniesieniu do proporcjonalności, jakości nadzoru, sprawozdawczości, środków dotyczących gwarancji długoterminowych, narzędzi makroostrożnościowych, ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, nadzoru nad grupą i nadzoru transgranicznego – COM(2021) 581.
5. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz zmieniającej dyrektywę 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2009/138/WE, (UE) 2017/1132 i rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i (UE) nr 648/2012 COM(2021) 582 final – COM(2021) 582.
6. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 i dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do traktowania ostrożnościowego grup globalnych instytucji o znaczeniu systemowym stosujących strategię restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wielokrotnego punktu kontaktowego oraz metodykę pośredniej subskrypcji instrumentów kwalifikujących się do spełnienia minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych – COM(2021) 665.
7. Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie tymczasowych środków nadzwyczajnych na rzecz Łotwy, Litwy i Polski – COM(2021) 752.
8. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków wobec przewodników, którzy ułatwiają handel ludźmi lub przemyt migrantów w związku z nielegalnym wjazdem na terytorium Unii Europejskiej lub zajmują się takim handlem lub przemytem – COM(2021) 753.
9. Akty ustawodawcze bez uwag – propozycja: COM(2021) 627, COM(2021) 656, COM(2021) 769.
10. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja wystąpi o stanowiska rządu – propozycja: COM(2021) 577, COM(2021) 718, COM(2021) 719.
11. Akty nieustawodawcze w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2021) 661, COM(2021) 666, COM(2021) 667, COM(2021) 668, COM(2021) 669, COM(2021) 671, COM(2021) 672, COM(2021) 673, COM(2021) 677, COM(2021) 678, COM(2021) 681, COM(2021) 683, COM(2021) 686, COM(2021) 704, COM(2021) 707, COM(2021) 936, COM(2021) 963.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 40)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Bogdan Klich)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Witam serdecznie na kolejnym, dziewięćdziesiątym trzecim posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej. Witam wszystkich senatorów, panie senatorki i panów senatorów. Witam wszystkich, którzy są z nami w sali, i tych, którzy są z nami zdalnie.

Chciałbym zapytać, czy mamy kworum.

(Głos z sali: Tak.)

Tak? Dziękuję. Mamy kworum. W związku z tym możemy przystąpić do obrad.

Witam serdecznie naszych gości. Ministerstwo Finansów reprezentuje dzisiaj pan wiceminister finansów Piotr Patkowski wraz z zespołem. Zespół Ministerstwa Finansów jest obecny zdalnie. Witam przedstawicieli Ministerstwa Edukacji i Nauki, również obecnych zdalnie, z panią Moniką Poboży, dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej, na czele. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, pana Bartosza Grodeckiego, podsekretarza stanu – witam, Panie Ministrze – wraz z towarzyszącymi mu osobami, obecnych osobiście, nie zdalnie, tylko osobiście, co warto jest podkreślić. Witam przedstawicieli Ministerstwa Klimatu i Środowiska, sekretarza stanu, pana Jacka Ozdobę, też obecnego osobiście, wraz z zespołem – zespół również jest w sali. Witam przedstawicieli Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, pana Adama Andruszkiewicza, sekretarza stanu, i towarzyszące mu osoby, którzy są obecni zdalnie. Witam ekspertów Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej, pana Zbigniewa Czachóra, Piotra Niemczyka i Ryszarda Schnepfa, którzy się zarejestrowali do udziału w posiedzeniu zdalnie.

Proszę państwa, nasze posiedzenie jest jak zwykle transmitowane w internecie. Zachęcam wszystkich państwa do oglądania dzisiejszego posiedzenia. Mamy dzisiaj do rozpatrzenia cały pakiet legislacyjny.

Państwo senatorowie wiedzą doskonale, w jaki sposób zapisywać się do głosu, więc nie będę przypominał tej formuły.

Proszę państwa, chciałbym, żebyśmy przeszli do realizacji porządku obrad. Porządek obrad został państwu przedstawiony.

Chciałbym zaproponować pewne zmiany w tym porządku obrad... Dziękuję bardzo za pomoc. Będziemy rozpatrywali kolejno 9... no, nawet więcej, bo 11 punktów porządku obrad. Prezydium proponuje, aby rozpatrzenie punktów od pierwszego do ósmego zakończyło się przyjęciem stanowiska komisji i aby dokumenty wskazane w punktach od dziewiątego do jedenastego zostały przyjęte w innych trybach, co umożliwi ustawa. Równocześnie chciałbym zaproponować, aby ze względu na to, że pan senator Marek Plura, który jest referentem punktów siódmego i ósmego... Punkty siódmy i ósmy to odpowiednio wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie tymczasowych środków nadzwyczajnych na rzecz Łotwy, Litwy i Polski oraz wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków wobec przewodników, którzy ułatwiają handel ludźmi lub przemyt imigrantów w związku z nielegalnym wjazdem na terytorium Unii Europejskiej, i po pierwsze, proponuję, aby punkty siódmy i ósmy rozpatrywać jako dwa pierwsze. Po drugie, proponuję, aby punkty czwarty i piąty rozpatrywać łącznie.

Czy Wysoka Komisja wyraża zgodę na takie zmiany w zaproponowanym porządku obrad? Nie widzę, nie słyszę sprzeciwu.

W związku z tym przystępujemy, proszę państwa, do realizacji porządku obrad z tymi zmianami.

Rozpoczynamy od punktu siódmego – jeszcze raz go przeczytam – wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie tymczasowych środków nadzwyczajnych na rzecz Łotwy, Litwy i Estonii.

Referuje pan wiceminister spraw wewnętrznych i administracji.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW WEWNĘTRZ-
NYCH I ADMINISTRACJI
BARTOSZ GRODECKI**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.
Szanowne Panie i Panowie Senatorowie!

Obecnie jest to projekt decyzji Rady, który się pojawił 8 grudnia. On był wcześniej ustalany w trybie roboczym z komisją, z naszą komisją, czyli DG Home, a więc komisją spraw wewnętrznych. Dotyczył on uprawnień, które nadaje Komisji Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, czyli podjęcia specjalnej decyzji, która deroguje pewne przepisy prawa obowiązującego w tej chwili, jeśli chodzi o procedury graniczne, ale też i decyzji o działalności państw członkowskich na granicy. Miałyby być to decyzja w pewnym stopniu ułatwiająca Polsce, Litwie i Łotwie działania, które te państwa podejmują na swoich zewnętrznych granicach, na granicach Unii Europejskiej, jeśli chodzi o to zagrożenie hybrydowe zorganizowane przez reżim Białoruski.

My dzisiaj, na tym etapie, na którym jesteśmy, oczywiście przyjmujemy tę propozycję Komisji Europejskiej. Doceniamy wkład Komisji Europejskiej, jeśli chodzi w ogóle o podjęcie takich działań. Jednak zapisy w tej decyzji, które są w tej chwili, trochę odbiegają od naszych ustaleń roboczych. W pierwszej wersji miało być to dosyć odważne, jeśli chodzi o postulat komisji, czyli możliwość zawieszenia w przypadku działań hybrydowych procedur azytowych na czas prowadzenia takich działań. Niestety, to w tej decyzji się nie pojawiło, ta decyzja jest bardziej zorientowana na recepcję, powieliła też pewne elementy, które już są w prawie krajowym. My jednak byśmy chcieli...

Może podam przykład wyznaczenia punktów do składania wniosków o ochronę międzynarodową. Takie punkty są i takie punkty są wyznaczone wszędzie w tych 3 krajach członkowskich.

Decyzja odnosi się również do procedur granicznych. No, procedur granicznych w Polsce jako takich nie ma, jeśli chodzi o zapisy prawne i odniesienie do aktów prawa europejskiego, nie mają ich też Litwini. Zasadniczo na 27 krajów członkowskich te procedury graniczne ma tylko 15 krajów. To głównie te kraje, które są pod presją migracyjną. Procedury graniczne – pokrótce wyjaśnię – to są takie procedury, które mają ułatwiać, przyspieszać procedowanie wniosków o ochronę międzynarodową. My byśmy chcieli jednak – i na tym etapie rozmawiamy z Komisją – aby te procedury, które są możliwe do zastosowania w przypadku właśnie takiego nietypowego zagrożenia, z jakim się mierzymy, czyli zagrożenia hybrydowego... Chcemy, żeby jednak była możliwość zastosowania jako elementu odstraszającego, zniechęcającego zawieszenia procedur azytowych. Ja też przypominę, że trochę inne są wyzwania, z którymi się mierzymy, tzn. obecnie tych wniosków o ochronę międzynarodową osób, które zostały przejęte z granicy... To jest 60% złożonych wniosków, w tym znakomita część tych osób po prostu traktuje Polskę i Litwę jako kraje tranzytowe, nie mając ochoty składania tutaj wniosków o ochronę międzynarodową. A nawet jak te wnioski potem złożą i będą już pod opieką szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, po prostu te ośrodki opuszczają i pojadą tam, gdzie chcą, czyli do swoich rodzin w Niemczech czy we Francji. Tak więc przyspieszenie tych procedur i decyzja, która umożliwi przyspieszenie tych procedur, właściwie są bezcelowe, bo te procedury są możliwie szybko przeprowadzane przez Urząd do Spraw Cudzoziemców.

Tak więc reasumując, powiem, że dziękujemy Komisji Europejskiej i doceniamy jej wysiłki, jednak z racji tego, że jest to jeszcze projekt i propozycja, będziemy się starali w grupach roboczych te nasze postulaty podnosić.

To tyle. Bardzo dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Zanim otworzę dyskusję, proszę senatora Marka Plurę o przedstawienie projektu opinii naszej komisji.

Panie Senatorze, proszę. Pan senator Marek Plura – zdalnie.

**SENATOR
MAREK PLURA**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja proponuję, aby nasza opinia w sprawie tego projektu przygotowanego przez Komisję Europejską była pozytywna, i to przede wszystkim dlatego, że tak naprawdę wspiera on przestrzeganie prawa azylowego w tej szczególnie trudnej sytuacji. Myślę, że powinniśmy skorzystać z tych proponowanych rozwiązań, bo one po prostu pozwalają nam działać nie tylko zgodnie z prawem, ale także spójnie w całej Unii Europejskiej. Dlatego moja propozycja jest taka, aby zaopiniować pozytywnie ten projekt. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję, Panie Senatorze.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Zatem poproszę pana Piotra Niemczyka, naszego eksperta, o zabranie głosu. Bardzo proszę, Panie...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Źle pan usiadł, ale można usiąść lepiej.

**CZŁONEK ZESPOŁU DORADCÓW
KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH
I UNII EUROPEJSKIEJ
PIOTR NIEMCZYK**

Wysoka Komisjo! Panie i Panowie Senatorowie!

Ja chciałbym zwrócić uwagę, może nie tyle zadać pytanie, ile zwrócić uwagę, na 2 elementy, które się łączą z sytuacją wojny hybrydowej na granicy. Chciałbym z wielkim zdziwieniem zauważyć, że... Zaskoczenie państwa polskiego tą sytuacją jest dla mnie o tyle dziwne, że o tym, że Aleksander Łukaszenko może chcieć traktować ruch graniczny jako formę szantażu Unii Europejskiej i pośrednio Polski, chociaż akurat Polska jest bezpośrednim sąsiadem, wiadomo od mniej więcej 2010 r., kiedy po raz pierwszy weszły w życie sankcje przeciwko Białorusi w związku z łamaniem praw człowieka, brutalnym rozbijaniem demonstracji i wsadzeniem do więzienia kolejnej tury więźniów politycznych. Od tego czasu wiadomo, że Aleksander Łukaszenko tego

rodzaju narzędzie stosuje, może nie w takiej skali jak dotychczas, jednak stosuje, i należało się tego spodziewać. To było bardzo wyraźnie widoczne w 2012 r. właśnie w związku z Euro 2012, kiedy on uznał, że to jest znakomita okazja do szantażu, tym bardziej że na początku 2012 r. były procedowane sankcje przeciwko Białorusi, w związku z czym ta okazja była związana nie tylko ze spektakularnym wydarzeniem w 2012 r., ale również z tym, że kolejna fala sankcji miała mieć miejsce. Chciałbym też zwrócić uwagę na to, że w 2016 r. mieliśmy do czynienia z podobną sytuacją. Ona nie była związana z takimi formami brutalności, dlatego że te zdarzenia miały miejsce na dworcu kolejowym w Terespolu, ale np. w sierpniu 2016 r. zostało zawróconych na granicy w ciągu jednego miesiąca ponad 16 tysięcy osób. W efekcie Polska przegrała kilka postępowań w Strasburgu i te postępowania dotyczyły kilku rodzin, powiedzmy, kilkunastu, kilkudziesięciu osób, które otrzymały wyroki mówiące o trzydziestu paru tysiącach euro odszkodowania za to, że zostały zawrócone na dworcu w Terespolu. I w związku z tym pierwsza uwaga, może trochę pytanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych: dlaczego nie można było na to się przygotować w taki sposób, żeby nie robić jednak skandalu międzynarodowego na granicy, kiedy podnoszone były problemy, że tak powiem, z zawracaniem nieletnich, z nadmiernym wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego, no i w końcu z zakazem wstępu dziennikarzy czy osób postronnych?

Chciałbym też zapytać, na ile Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, przygotowując regulacje dotyczące postępowania Straży Granicznej na granicy polsko-białoruskiej, na polskiej granicy wschodniej, brało pod uwagę te artykuły konwencji genewskiej, które mówią o nielegalnej migracji, o nielegalnym przekraczaniu granicy, ale osób, które można uznać za uchodźców wojennych. Mówię cały czas o tych przepisach... To jest bodajże art. 35 lub art. 36 konwencji genewskiej, nie mam w tej chwili jej przed oczami, więc mogę się mylić. Czy te regulacje były znane w momencie, kiedy Polska przygotowała procedury ochrony granicy i kontroli ruchu granicznego? Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Ja myślę, że w tej chwili nie jest właściwy moment, żebyśmy prowadzili tak szeroką dyskusję,

zwłaszcza że co najmniej 2 posiedzenia, jeśli dobrze pamiętam, naszej Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej poświęciliśmy szczegółowemu omówieniu sytuacji na granicy Polski. Przypomnę stanowisko, które dominowało podczas tych posiedzeń. Po pierwsze, państwo polskie jest zobowiązane do ochrony granicy Rzeczypospolitej Polskiej, zwłaszcza że granica wschodnia Polski jest równocześnie granicą Unii Europejskiej. I wtedy to – chciałbym to przypomnieć panu ekspertowi – podkreślaliśmy fakt spóźnienia reakcji ze strony rządu polskiego, choć nie sięgaliśmy tak głęboko, jak pan sięga w swojej ocenie. I drugim punktem naszego stanowiska, podzielanego przez większość komisji, była równocześnie konieczność stosowania się do prawa międzynarodowego opierającego się na międzynarodowych konwencjach oraz na prawie europejskim. Tak więc te 2 rzeczy muszą iść ze sobą w parze. A jeśli do tego dodamy oczekiwanie wielkiej części społeczeństwa, że państwo polskie będzie realizowało równocześnie pomoc humanitarną w stosunku do tych, którzy znajdują się w sytuacji opresyjnej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, oraz że nie będzie utrudniało działań organizacji humanitarnych, dostępu dziennikarzy – czyli to jest to, o czym pan mówił – to będziemy mieli całokształt podejścia naszej komisji i Senatu do tej sprawy. Tym chciałbym zamknąć ten wątek.

Domyślam się, że pan minister pewnie chciałby odnieść się w dwóch słowach do tego, co usłyszeliśmy, ale jeśli tak, to proszę o dwa słowa, żebyśmy mogli przejść do konkluzji, Panie Ministrze.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
BARTOSZ GRODECKI**

Powiem krótko. Nie ma możliwości, zdaje się, by procedować akty prawne w Polsce, abstrahując od prawa międzynarodowego. Jest to stały element procesu legislacyjnego i wszystkie akty prawne, które były procedowane zarówno w Sejmie, jak i w Senacie, były rozpatrywane pod kątem ich zgodności z prawem międzynarodowym. Skoro są to akty prawa w mocy, w tej chwili obowiązujące, to jak rozumiem, argumentacja, która była przedstawiana i pokazywała, że

te akty są zgodne z prawem międzynarodowym, znalazła swoją odpowiednią większość. Tak więc ja tutaj specjalnie nie widzę kolizji, szczególnie z konwencją genewską, która też swoją drogą, co należy mieć na uwadze, powstawała w trochę innych okolicznościach po II wojnie światowej. W tej chwili jest zupełnie inna rzeczywistość społeczno-polityczna i są trochę inne zagrożenia, jeśli chodzi o nasze granice. A tak już w ogóle, jeśli chodzi o całą politykę migracyjną, to nie dotyczy to tylko Polski, ale jest tematem każdej prezydencji w ramach komisji sektorowych i w Komisji Europejskiej. Tak więc ja podzielam zdanie pana przewodniczącego. To jest, poza tym, że trochę związany z naszym dzisiejszym spotkaniem, temat trochę obok. Oczywiście, tak jak pan przewodniczący wskazał, były już 2 spotkania. Jeżeli będzie wola i konieczność zwołania kolejnego, to oczywiście jesteśmy otwarci. Mam wrażenie, że to by otworzyło debatę, a jest dzisiaj dużo punktów, więc nie skończylibyśmy tego przed końcem dnia. Ale przyjmujemy to, bardzo dziękujemy za to stanowisko eksperckie i mam nadzieję, że chociaż w części byliśmy w stanie na nie odpowiedzieć. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

A ja z kolei bardzo proszę o zapamiętanie tego przypomnianego stanowiska naszej komisji, bo ono zostało wypracowane, że tak powiem, w trakcie naszych poważnych rozmów na temat tego, co się działo w owym czasie – w tej chwili, odpukać, w znacznie mniejszym stopniu – by już nie wróciła tamta sytuacja na polskiej granicy.

Rozumiem, że wniosek pana senatora Plury jest taki, aby komisja poparła projekt aktu prawnego, ale bez uwag rządu. Czy dobrze rozumiem tę propozycję?

**SENATOR
MAREK PLURA**

Dokładnie tak, Panie Przewodniczący.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Jeżeli tak, to w takim razie zarządzam głosowanie w tej sprawie.

Kto z państwa senatorów i senatorek jest za tym, aby Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej poparła projektowany akt prawny?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o podanie zbiorczych wyników.

4 senatorów głosowało za, nikt nie głosował przeciw, 1 senator się wstrzymał.

Komisja popiera przedstawiony projekt aktu prawnego.

Dziękuję bardzo.

Płynnie przechodzimy do pkt siódmego... przepraszam, do punktu ósmego: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków wobec przewodników, którzy ułatwiają handel ludźmi lub przemyt migrantów w związku z nielegalnym wjazdem na terytorium Unii Europejskiej lub zajmują się takim handlem lub przemytem.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych jest instytucją wiodącą w tej sprawie. Strasznie nie lubię słowa „wiodąca”, bo to rusycyzm, więc powiem, że jest instytucją prowadzącą tę sprawę.

Witam pana ministra Piotra Wawrzyka.

Proszę o przedstawienie stanowiska rządu w tej sprawie.

(Brak nagrania)

(Senator Marek Plura: Nie ma dźwięku.)

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

O, teraz już jest.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PIOTR WAWRZYK**

Tak, teraz chyba działa.

...Pokazały, jak można wykorzystywać instrumentalnie te środki i działania, które do tej pory nie miały charakteru politycznego – mam na myśli przede wszystkim same procesy migracyjne. Pokazały też, jak można podmioty, wydawałoby się, niezwiązane z tego rodzaju procesami wykorzystywać instrumentalnie, politycznie do realizowania właśnie swoich celów politycznych.

Rząd Rzeczypospolitej od początku stał na stanowisku, że tego rodzaju działania muszą się spotkać ze zdecydowaną reakcją ze strony Unii Europejskiej, a podmioty prywatne, które ułatwiają nielegalną imigrację i nieuregulowaną migrację, muszą być poddane odpowiednim rygorom na poziomie unijnym. Stąd też projekt przedstawionego dokumentu zawiera rozwiązania umożliwiające sprawne podejmowanie decyzji w przypadku podmiotów właśnie zaangażowanych w tego rodzaju proceder, co ma istotne znaczenie w kontekście odstraszania przewoźników od podejmowania działań umożliwiających lub ułatwiających nielegalną imigrację i handel ludźmi. Katalog środków, które Unia może podjąć wobec przewoźnika, ma obejmować m.in.: zapobieganie dalszemu rozszerzeniu zakresu lub ograniczenie bieżących operacji transportowych, zawieszenie licencji lub zezwoleń przyznanych na podstawie prawa Unii, zawieszenie prawa do przelotu nad terytorium Unii Europejskiej, tranzytu przez terytorium Unii lub zawijania do portów Unii Europejskiej, zawieszenie praw do tankowania paliwa lub przeprowadzania obsługi technicznej na terytorium państw członkowskich albo też zawieszenie prawa do wykonywania przewozów do Unii, z Unii lub w jej obrębie. Przy tym dostrzegamy wątpliwości natury prawnej dotyczące wyboru podstawy prawnej przyjmowanego dokumentu. Z uwagi na zakres przedmiotowy regulacji będziemy się opowiadali za zmianą podstawy z polityki transportowej na politykę zagraniczną i bezpieczeństwa. Jednocześnie celem nadrzędnym jest przyjęcie tego dokumentu. W związku z tym, jeżeli ta propozycja nie uzyska poparcia większości państw członkowskich, Polska będzie się opowiadała za przyjęciem rozporządzenia opartego na obecnej podstawie prawnej. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Również dziękuję. W tym przypadku stanowisko rządu jest jasne.

Pan senator Marek Plura. Bardzo proszę o projekt opinii naszej komisji.

**SENATOR
MAREK PLURA**

Bardzo dziękuję.

Podobnie jak to było w punkcie poprzednim, proponuję, byśmy pozytywnie zaopiniowali propozycję tego aktu prawnego. Przemawia do mnie argumentacja przedstawiona przed chwilą przez pana ministra co do wagi tego dokumentu, ale także co do jego umieszczenia w kontekście prawa europejskiego. Bardzo dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję również.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie.

Rozumiem, że sytuacja jest jasna, a ponieważ stanowisko rządu jest zbieżne ze stanowiskiem, które zostało zaprezentowane przez instytucje Unii Europejskiej w tym zakresie, od razu zarządzam głosowanie w tej sprawie.

Kto z państwa jest za poparciem przez komisję tego projektu aktu prawnego?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Zdalni?

I proszę o podanie wyników zbiorczych.

6 głosów za, wszyscy państwo senatorowie byli za.

W związku z tym komisja popiera przedstawiony projekt aktu prawnego.

Dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę państwa, przechodzimy w tej chwili do punktu pana senatora Kleiny, jeśli tak można powiedzieć, który zaraz nas będzie musiał opuścić, bo komisja budżetowa...

(Głos z sali: Który to jest punkt?)

(Głos z sali: Szósty.)

To punkt szósty. Proszę się nie gniewać, że w tej chwili, dość arbitralnie dokonuję zmiany, jeśli chodzi o porządek obrad, ale o tym wcześniej nie wiedzieliśmy.

Przechodzimy do punktu szóstego porządku obrad: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie o odpowiednim numerze i dyrektywę o odpowiednim numerze w odniesieniu do traktowania ostrożnościowego grup globalnych instytucji o znaczeniu systemowym stosujących strategię restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wielokrotnego punktu kontaktowego oraz metodykę pośredniej subskrypcji instrumentów kwalifikujących się do spełnienia

minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych – dokument o sygnaturze COM(2021) 665.

Bardzo proszę przedstawiciela Ministerstwa Finansów, pana ministra Patkowskiego, o przedstawienie projektu stanowiska rządu.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
PIOTR PATKOWSKI**

Dzień dobry.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Co do przedmiotowego projektu to dokonujemy rewizji rozporządzenia CRR i dyrektywy BRR. Rozporządzenie CRR ustanawia, wraz z powiązaną z nim dyrektywą, ostrożnościowe ramy regulacyjne dla instytucji kredytowych działających w Unii. Regulacje te przyjęto w następstwie kryzysu finansowego, który miał miejsce w latach 2008–2009, aby zwiększyć odporność instytucji działających w sektorze finansowym Unii, w dużej mierze w oparciu o światowe standardy uzgodnione w szczególności z Bazylejskim Komitetem Nadzoru Bankowego. Inną kluczową inicjatywą podjętą w celu zwiększania stabilności sektora finansowego było ustanowienie, przez przyjęcie dyrektywy BRR, ram prawnych restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, tzw. *resolution*.

Celem aktualnego wniosku ustawodawczego Komisji jest wprowadzenie ukierunkowanych i ograniczonych zmian w niektórych przepisach rozporządzenia CRR oraz dyrektywy BRR odnoszących się do *resolution*. Zmiany te nie prowadzą do modyfikacji ogólnej struktury ram prawnych. Mają za zadanie zapewnić właściwe stosowanie odpowiednich wymogów umożliwiających pokrywanie strat i dokapitalizowanie instytucji z wykorzystaniem środków prywatnych w przypadku, gdy instytucje te znalazły się w trudnej sytuacji finansowej, a następnie zostały objęte *resolution*.

Najistotniejsza z wprowadzonych zmian ma na celu wyeliminowanie niespójności pomiędzy CRR a BRR zidentyfikowanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w trakcie swoich prac. Do usunięcia rozbieżności ma doprowadzić to, że proponowana we wniosku

zmiana metodyki, umożliwiająca m.in. przeniesienie strat z jednostek zależnych do ich jednostki dominującej najwyższego szczebla oraz przeniesienie kapitału z tej jednostki dominującej do jednostek zależnych, zostałyby uwzględniona bezpośrednio w rozporządzeniu CRR. Do tej pory taka możliwość nie była tam ujęta. Zapewnia to właściwe, a jednocześnie zgodne z oczekiwaniami Polski jako kraju goszczącego instytucje finansowe, uwzględnienie podejścia określonego porozumieniem politycznym osiągniętym podczas negocjacji pakietu bankowego.

Jako Polska popieramy to rozwiązanie i jako rząd prosimy o podobne poparcie ze strony Wysokiej Komisji. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana senatora Kleinę, żeby nam powiedział ludzkim językiem, o co tu chodzi.

(Senator Kazimierz Kleina: Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo...)

Ja nie chcę powiedzieć, że pan minister nie mówił ludzkim językiem. Owszem mówił, ale tytuł tego aktu prawnego jest po prostu kompletnie niezrozumiały dla nikogo.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Rzeczywiście, na co zwrócił uwagę pan minister w swoim wystąpieniu, jest to ważny dokument, który dotyczy kwestii związanych z kontrolowaną upadłością instytucji finansowej i ma zabezpieczyć takie działania, aby interesy klientów i interesy obywateli były w większym stopniu respektowane. Celem tego dokumentu jest m.in. doprowadzenie do tego, aby wszystkie sprawy związane z kwestią... Wprowadza się tutaj też minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych, jakimi powinny dysponować instytucje finansowe, tak aby mogło dochodzić do restrukturyzacji w wypadku zagrożenia finansowego tych instytucji lub ewentualnej likwidacji. Nazywa się to uporządkowaną likwidacją. Jednocześnie ten dokument

ma wyeliminować pewne niespójności, jakie występują pomiędzy dwiema dyrektywami z roku 2014, tak aby rzeczywiście dochodziło do uporządkowanych likwidacji w przypadku potrzeby likwidacji instytucji kredytowych czy firm inwestycyjnych.

To jest technicznie bardzo ważny dokument. Wydaje mi się, że stanowisko rządu związane z negocjacjami tego dokumentu jest absolutnie prawidłowe i ja zdecydowanie popieram to działanie i ten kształt dokumentu.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie. Ktoś pracujący zdalnie? Też nie.

W związku z tym zamykam dyskusję i przejdziemy do głosowania.

Rozumiem, że pan senator proponuje, aby komisja poparła projekt tego aktu prawnego, tak?

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Tak jest.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Kto z państwa jest za propozycją pana senatora Kleiny?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników zbiorczych.

Komisja jednogłośnie – 4 senatorów głosowało za – popiera przedstawiony projekt aktu prawnego.

Dziękuję bardzo państwu.

Przechodzimy teraz do punktu pierwszego: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przemieszczania odpadów oraz zmieniającego rozporządzenia o odpowiednich numerach.

Przedstawia Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Bardzo proszę pana ministra Jacka Ozdobę o przedstawienie stanowiska rządu w tej sprawie.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
JACEK OZDOBA

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.
Szanowni Państwo!

Rząd absolutnie popiera rozpoczęcie prac nad rozporządzeniem. O przedstawienie szczegółów naszego stanowiska poproszę panią inspektora, która jest zastępcą głównego inspektora ochrony środowiska, czyli instytucji właściwej w zakresie tej problematyki.

Korzystając z okazji nadmienię jeszcze, że za kilka dni w Polsce uruchamiamy system SENT, którym będą objęte wszystkie odpady w ramach transgranicznego przemieszczania odpadów, co wpisuje się również w tę politykę unijną, która w tej chwili jest przedmiotem dyskusji, a pozwoli nam zmniejszyć w jeszcze większym stopniu szarą strefę, która jest zwalczana przez Inspekcję Ochrony Środowiska, jeśli chodzi o problematykę transgranicznego przemieszczania odpadów.

Bardzo proszę, Pani Inspektor.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Wpłynęło do mnie pismo od prezesa zarządu Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, pana Stefana Dzienniaka, z prośbą o to, aby przedstawiciel izby mógł zabrać głos w tym punkcie. Bardzo proszę...

(Głos z sali: Ale pani inspektor miała jeszcze uzupełnić informacje...)

Aha, jasne, jeszcze uzupełnienie informacji. Pani Agnieszka Wierzbicka będzie przedstawicielem izby, ale zabierze głos dopiero po uzupełnieniu informacji pana ministra Ozdoby.

Bardzo proszę.

PEŁNIĄCY OBOWIĄZKI
ZASTĘPCA GŁÓWNEGO INSPEKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
MAGDA GOSK

Bardzo dziękuję.

Szanowni Państwo Senatorowie! Wysoka Komisjo!

Magda Gosk, pełniący obowiązki zastępcy głównego inspektora ochrony środowiska.

Jeśli chodzi o omawiany projekt zmiany rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów, to co do zasady pozytywnie oceniamy cele, które zostały zdefiniowane w tym projekcie. Wskazujemy jednak, że wiele zapisów wymaga dodatkowej analizy i doprecyzowania.

Jednym z głównych celów, które identyfikujemy, jest ułatwienie przemieszczeń w obrębie Unii Europejskiej, szczególnie w związku z prowadzonymi od wielu lat dyskusjami i pracami nad przejściem do gospodarki o obiegu zamkniętym, w której odpady traktowane są jako surowce do dalszego przetwarzania. Kolejnym celem tego rozporządzenia jest zagwarantowanie, że odpady wywożone z Unii Europejskiej będą zagospodarowane w sposób bezpieczny dla środowiska. Tu szczególnie chodzi o eksport odpadów do krajów, które nie należą do OECD, czyli tych krajów, które nie zawsze posiadają odpowiedni potencjał do zagospodarowania odpadów. Kolejny niezwykle ważny cel to skuteczne przeciwdziałanie nielegalnemu przemieszczaniu odpadów na terenie Unii.

Ale chcę też podkreślić, że po analizie przepisów projektowanego rozporządzenia co do zasady uważamy, że Polska powinna negatywnie ocenić objęcie aktów prawnych, których wydanie przewidziane jest w tym projekcie, procedurą aktów delegowanych. Akty delegowane to jednostronne stanowisko Komisji Europejskie wypracowywane bez udziału państw członkowskich. Uważamy, że przyjęcie tych aktów prawnych w zwykłej procedurze legislacyjnej, która zapewnia udział państw członkowskich już od bardzo wczesnego etapu procedowania, jest istotne ze względu na to, że to właśnie państwa członkowskie posiadają wiedzę ekspercką i doświadczenie, które pozwolą tak naprawdę na nadanie odpowiedniego kształtu tym rozporządzeniom. A chodzi tutaj o kwestie dość istotne. To chociażby harmonizacja klasyfikacji odpadów na terenie Unii poprzez określenie kryteriów, na podstawie których klasyfikuje się odpady jako niebezpieczne lub inne niż niebezpieczne z zastosowaniem m.in. progów zanieczyszczeń. No, nie zgadzamy się na to, żeby to było robione w ramach procedury aktów delegowanych. Kolejny przykład to ustalenie kryteriów dotyczących pewnych strumieni odpadów, tak aby rozróżnić używane towary oraz odpady.

To jest bardzo trudna kwestia, zawsze są w tej sprawie długie dyskusje. Państwa członkowskie mają prawo mieć wpływ na to, w jakim zakresie będzie to rozróżnienie.

Co do zasady rozwiązania, które należy poprzeć, oczywiście z zastrzeżeniem, że pewne zapisy szczegółowe wymagają dalszej dyskusji, to chociażby objęcie nadzorem przemieszczania odpadów, tzw. zielonej listy – to jest to, o czym mówił już pan minister Jacek Ozdoba – czyli Komisja proponuje, żeby to rozwiązanie, dzięki któremu my będziemy wprowadzać, co się stanie w ciągu miesiąca, przemieszczenia do systemu SENT, w Unii Europejskiej również zostało wprowadzone i te odpady były objęte tym obowiązkiem. Przy czym nie zmienia się sama procedura, dalej odpady z zielonej listy będą przemieszczane w ramach procedury informowania, jednak nastąpi wprowadzenie obowiązku przekazania informacji o takich planowanych przemieszczeniach do systemu, który będą prowadziły właściwe organy. W Polsce tym właściwym organem jest właśnie Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Kolejne rozwiązanie to wprowadzenie systemu elektronicznej wymiany danych, który usprawni przekazywanie informacji o transgranicznym przemieszczaniu odpadów, oraz w przypadku zwalczania nielegalnego przemieszczania odpadów utworzenie ogólnounijnej grupy eksperckiej, która będzie egzekwować przepisy w tym zakresie oraz usprawniać postępowanie w przypadku stwierdzenia nielegalnego przemieszczania odpadów, a w tym wypadku pierwszą procedurą jest zwrot odpadów do kraju, z którego zostały nielegalnie wysłane.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Wracamy do pana ministra.
Proszę, Panie Ministrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KLIMATU
I ŚRODOWISKA
JACEK OZDOBA**

Jeszcze tylko dwa zdania.
Jeżeli chodzi o kwestię zwalczania przestępczości w zakresie transgranicznego

przemieszczania, to trzeba pamiętać – a często w przestrzeni medialnej pojawiają się informacje, statystyki, zresztą też niestety przez niektórych senatorów przedstawiane, co jest trochę wprowadzaniem opinii publicznej w błąd – że nie każdy odpad, który przyjeżdża... To się nazywa „odpad”, ale wielokrotnie to jest surowiec. Jest ta zielona lista, o której mówiła pani minister, czy też są te elementy, które nie mogą być objęte dodatkową procedurą, jeżeli chodzi o zgodę na importowanie. Ale my wprowadzamy ten system SENT właśnie po to, żeby walczyć z tymi, którzy w ramach oficjalnego przywozu do Polski czegoś, czego importu nie możemy zakazać, sprowadzają zupełnie inne odpady niż deklarowane. System SENT ma ułatwić weryfikację.

Dodatkowo jeszcze w agendzie mamy zmianę kodeksu karnego, bo podnosimy zarówno dolną, jak i górną granicę kary. Do parlamentu w przeciągu miesiąca, dwóch miesięcy trafi projekt największej nowelizacji kodeksu karnego, który będzie zakładał podniesienie drastycznie konsekwencji dla tych, którzy będą nielegalnie importować odpady inne niż niebezpieczne, niebezpieczne. Tu jest mowa o odpowiedzialności w postaci pozbawienia wolności oraz karze, w przypadku przestępstw umyślnych, obowiązkowej nawiązki na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, instytucji, która może np. finansować część sprzętu dla inspekcji czy też na podstawie art. 26a ustawy o odpadach umożliwić dofinansowanie dla samorządów sprzętowania tam, gdzie nie udało się np. dokonać zwrotu odpadów lub też nie ma możliwości ściągnięcia środków z osoby, która powinna odpowiadać za porzucenie odpadów, a pochodzą one np. z nielegalnego importu. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Ja również dziękuję.

Przed oddaniem głosu pani Agnieszce Wierzbickiej chciałbym zapytać, czy w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa albo pani osobiście, albo też Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa prowadzić taką działalność.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W związku z tym oddaję... Dziękuję za informację i oddaję pani głos.

Bardzo proszę.
(Przedstawiciel Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej Agnieszka Wierzbicka: Dziękuję bardzo.)

Proszę włączyć mikrofon.

**PRZEDSTAWICIEL HUTNICZEJ IZBY
PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ
AGNIESZKA WIERZBICKA**

Dzień dobry, Agnieszka Wierzbicka.

Ja krótko bym się odniosła do 2 punktów, które są kluczowe w rozumieniu Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, jeśli chodzi o wnioski Parlamentu i Rady w sprawie przemieszczania odpadów. Chodzi tutaj o przepisy dotyczące przemieszczania odpadów na terytorium Unii Europejskiej, które hutnicza izba pozytywnie opiniuje. Zwraca uwagę, że procedury te powinny polegać na stworzeniu jasnych, przejrzystych, minimalnych, sprawnie działających procedur administracyjnych, które będą jednolite dla wszystkich państw członkowskich i umożliwią stworzenie jednolitego, dobrze funkcjonującego rynku surowców wtórnych, czyli odpadów, które mogą być powtórnie przetwarzane na produkty i wykorzystywane, zbierane wewnątrz Unii Europejskiej. I drugi punkt, który też bardzo krótko podsumuję, odnosząc się do wypowiedzi pana ministra i pani minister. Mianowicie chciałabym zwrócić uwagę na eksport odpadów z Unii Europejskiej. W tym zakresie chciałabym przedstawić obrazowo ten problem na przykładzie odpadów złomu, które w przypadku Unii Europejskiej są zbierane aktualnie na terenie całej północnej Unii, a następnie transportowane do Holandii po to tylko, aby mogły zostać wywiezione z terenu Unii Europejskiej, a następnie powrócić na teren Unii Europejskiej w postaci gotowych wyrobów stalowych, co powoduje znaczną dodatkową emisję CO₂. Nie można tego racjonalnie uzasadnić z punktu widzenia pryncypiów globalnej polityki klimatycznej. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Bardzo dziękuję.

Naszym sprawozdawcą jest pani senator Danuta Jazłowiecka. Bardzo proszę panią senator o przedstawienie projektu opinii naszej komisji.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja proponuję, rekomenduję, by komisja poparła projekt aktu prawnego. Niemniej jednak chciałabym zadać kilka pytań panu ministrowi, tym bardziej że to, o czym przed chwilą usłyszeliśmy, czyli nieracjonalne gospodarowanie na terenie Unii odpadami, które wskazała nam przedstawicielka Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, rzeczywiście świadczy o tym, że to jest szalenie ważne rozporządzenie. A państwo w przypadku tego rozporządzenia obawiacie się, że Komisja mogłaby otrzymać znacznie większe wzmocnienie, znacznie większą pozycję w tym zakresie. Co do zasady – piszecie państwo – Polska powinna negatywnie oceniać objęcie aktów prawnych Unii Europejskiej przewidzianych do wydania w omawianym projekcie rozporządzenia procedurą aktów delegowanych z uwagi na niebezpieczeństwo pominięcia na odpowiednio wczesnym etapie prac nad projektem aktu eksperckiej dyskusji pomiędzy Komisją a państwami członkowskimi na temat istotnych kwestii z zakresu gospodarki odpadami. Przyznam, że czytam to i po prostu nie wierzę, że coś takiego państwo zapisaliście.

Chciałabym też zapytać, ponieważ mają państwo wątpliwości co do procedury audytu środowiskowego w instalacji odzysku, z czego wynikają te wątpliwości.

Macie państwo również wątpliwości co do harmonizacji klasyfikacji odpadów na bezpieczne i niebezpieczne na poziomie Unii Europejskiej. Przyznam, że też jestem ogromnie zdumiona, jak można mieć w tym względzie wątpliwości. Chcecie państwo, żeby te decyzje, decyzje dotyczące zarówno strumieni odpadów, jak i tej klasyfikacji, podejmowały państwa członkowskie, a sami twierdzicie, że jeżeli chodzi o przemieszczanie tych odpadów i klasyfikację tych odpadów, to jest to niespójne.

Przyznam, że jest tutaj bardzo dużo nieścisłości i poprosiłabym o wyjaśnienie tych spraw.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję.

Ja bym je uporządkował w takie dwie... Pani senator mówiła o 3 wątpliwościach, a one tak naprawdę kwalifikują się do 2 różnych kategorii zastrzeżeń. Pierwsza kategoria to kategoria zastrzeżeń proceduralnych...

(*Senator Danuta Jazłowiecka*: Tak.)

...dlaczego w procedurze delegowanej, a nie w procedurze zwykłej. A 2 następne i wszystkie inne uwagi mają charakter merytoryczny. Wydaje mi się, że jeśli chodzi o pierwszą sprawę, to pan minister już powiedział, dlaczego akurat jest zastrzeżenie ze strony rządu odnośnie do tej właśnie procedury. Jeśli chodzi o sprawy merytoryczne, to nie było jeszcze odpowiedzi. No, przynajmniej ja jestem usatysfakcjonowany stanowiskiem ministerstwa, jeśli chodzi o kwestie proceduralne, chociaż go nie podzielałam, żeby była jasność.

A jeśli chodzi o 2 sprawy merytoryczne, to proszę pana ministra o odniesienie się do tych uwag pani senator sprawozdawczyni.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
JACEK OZDOBA

Bardzo dziękuję.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Polsce zależy na tym, aby uczestniczyć w sprawach proceduralnych decydujących o tym, jak będą wyglądały akty prawne, z uwagi na pewne doświadczenie, które mamy jako kraj. Powiem tylko, że np. w sporach dotyczących klasyfikacji odpadów pomiędzy Polską a Republiką Federalną Niemiec sądy niemieckie biorą pod uwagę polskie prawodawstwo jako to, które jest bardziej ostre, bardziej precyzyjne i bardziej chroni środowisko. Tu nie chodzi o ograniczenie zaufania do Komisji Europejskiej, tylko po to, że po prostu nasza wiedza ekspercka w tym zakresie jest naprawdę bardzo bogata. My wyprzedzamy w pewnym sensie pewne działania Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o transgraniczne przemieszczanie odpadów, kwestię zarówno importu, jak i eksportu, o którym mówiła pani

reprezentująca środowisko związane z bardzo ważnym surowcem, który niestety jest siłą rzeczy eksportowany w dość dużej skali z Unii Europejskiej. Tutaj jest problem polegający na tym... To znaczy chodzi nie tylko o kwestię metali, ale również innych odpadów, które są eksportowane. Nasze wątpliwości budzą np. zasady wykonywania audytu, szczególnie tego, jak to będzie procedowane. Chcemy uniknąć sytuacji, kiedy zwykle poświadczenie wykonania audytu bez jakichkolwiek szczegółów będzie wystarczające do tego, aby eksportować odpady z Unii Europejskiej.

Jako przykład mogę podać to, że wiele lat temu Wielka Brytania eksportowała do Chin plastik na recykling i na statkach był podbijany taki certyfikat. Zresztą później część polityków brytyjskich przyznawała się do tego, że nie do końca weryfikowano, w jaki sposób odbywa się rzeczywiście ten cały proces przetwarzania, recyklingu poza terenem Unii Europejskiej, poza terenem Europy. Dlatego wydaje się zasadne, aby Polska na każdym z tych etapów wyrażała swoje stanowisko i w szczegółach mogła dopracować i przedstawić informacje, które mają na celu przede wszystkim ochronę środowiska i uszczelnienie na tyle poważnie systemu, abyśmy mówili tylko o legalnej działalności bez możliwości wykorzystania luk prawnych, które dają możliwość rozwoju niekoniecznie pożądanych sfer eksportu, czy też importu, odpadów z Unii czy poza Unię Europejską i poza kraje OECD. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Pani Senator, bardzo proszę o przedstawienie projektu naszego stanowiska.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Ministrze, cieszę się ogromnie z tego, co pan powiedział, że polskie prawodawstwo jest bardziej restrykcyjne niż pozostałe, ale na tym polega właśnie praca i na tym polegają negocjacje w Unii Europejskiej, żeby przedstawić to prawodawstwo i zaproponować to prawodawstwo całej Unii Europejskiej. Jestem przekonana, że w tym

przypadku, a szczególnie w przypadku realizacji projektu Zielony Ład, z pewnością to stanowisko i te propozycje Polski zostałyby przyjęte. Myślę, że warto nad tym pracować.

Ja mam jeszcze jedno pytanie. Chciałabym zapytać, czy w Polsce prowadzone są dochodzenia w zakresie nielegalnego handlu odpadami.

I chciałabym prosić pana o odpowiedzi na piśmie na następujące pytania. Ile w Polsce Polak wytwarza, w kilogramach na mieszkańca, odpadów rocznie? Jaki obecnie jest poziom recyklingu odpadów komunalnych? Jaki jest poziom składowania odpadów komunalnych? Jaka jest strategia przejścia do celu 55% recyklingu w 2025 r.? Jaka jest strategia dojścia do roku 2035 do 10% składowania odpadów? Czy w Polsce przestrzegane są prognozy zanieczyszczeń? W jaki sposób są one mierzone, przez kogo, z jaką częstotliwością? Jak dużo odpadów i odpadów niebezpiecznych trafia do Polski z innych krajów legalnie, a ile nielegalnie? Jak obecnie kontrolowane jest nielegalne przemieszczenie odpadów przez różne agencje europejskie?

Dziękuję bardzo... A, chciałabym jeszcze powtórzyć moje stanowisko, rekomendację dla komisji europejskiej: rekomenduję, by komisja poparła projekt aktu prawnego. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję również.
Bardzo proszę o głosy w dyskusji.
Zgłosił się pan Piotr Niemczyk.
Bardzo proszę.

**CZŁONEK ZESPOŁU DORADCÓW
KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH
I UNII EUROPEJSKIEJ
PIOTR NIEMCZYK**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Czy ja mógłbym zaproponować, żeby listę pytań do ministerstwa zaproponowaną przez panią senator uzupełnić o jeszcze jedno pytanie? Proponowałbym dodać takie pytanie... Najpierw troszeczkę uzasadnię to pytanie. Część obrotu towarami niebezpiecznymi czy odpadami... przepraszam, odpadami niebezpiecznymi, niektórymi odpadami

przemysłowymi... Bo zaciera się granica pomiędzy tym, co jest przemysłowe, a tym, co jest niebezpieczne, czasami w związku właśnie z nieustaloną nomenklaturą. To jest domena zorganizowanych grup przestępczych. W związku z tym zaproponowałbym takie pytanie: czy ministerstwo środowiska dysponuje danymi prokuratur dotyczącymi tego, jakiego w tej chwili rodzaju obrót... przepraszam, przemysł, nie obrót, tylko de facto przemysł – i nielegalna utylizacja odpadów niebezpiecznych... Jakich gatunków towarów to dotyczy? Ja pamiętam, że kiedy jeszcze zajmowałem się tymi sprawami zawodowo, były to np. przykład oleje przepracowane, różnego rodzaju rozcieńczalniki. Zresztą często trafiało to na nielegalne składowiska odpadów. Czy można by uzupełnić ten zestaw o pytanie, jaki asortyment jest w tej chwili, powiedziałbym, w Polsce „najbardziej modny” wśród przemysłowników? Bo wydaje się, że wypracowanie precyzyjnych regulacji, które później by pomagały organom ścigania we właściwym działaniu, byłoby celowe. To oczywiście kwestia decyzji komisji, czy to przyjmie.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, muszę trochę uporządkować tę naszą rozmowę. Komisja zwraca się do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o przygotowanie na piśmie odpowiedzi na wszystkie pytania zadane przez panią senator Jazłowiecką, oczywiście na te pytania, które dotyczą odpowiedzi na piśmie, a które wymieniła. Proszę o to, żebyście państwo zechcieli później między sobą powtórzyć, o jakie pytania chodziło. Przejmuję jako własne pytanie, które zadał pan Piotr Niemczyk, dodając je do tego zestawu. To tyle, jeżeli chodzi o odpowiedzi na piśmie na pytania.

W tej chwili przechodzimy do... Rozumiem, że nie ma głosów w dyskusji. Przechodzimy w tej chwili do...

(*Senator Danuta Jazłowiecka*: Przepraszam, ja jeszcze zadałam pytanie, czy są prowadzone dochodzenia w zakresie nielegalnego handlu...)

Aha, czyli to jest pytanie na teraz.

Bardzo proszę, Panie Ministrze, o odniesienie się do tego pytania.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
JACEK OZDOBA

Oczywiście, że tak. W tej chwili główny inspektor ochrony środowiska ma wydzieloną komórkę do spraw zwalczania przestępczości środowiskowej. Jest to specjalny zespół składający się z ekspertów w zakresie zwalczania zorganizowanej przestępczości, o której zresztą wspominał ekspert komisji.

Jak najbardziej zdajemy sobie sprawę z tego, że działalność nielegalną, *przestępczą*, jeżeli chodzi o gospodarkę odpadową, która była do tej pory i nadal oczywiście jest bardzo intratnym biznesem, musimy rozdzielić na 2 płaszczyzny. Czym innym jest kwestia np. transgranicznego nielegalnego przemieszczania odpadów niebezpiecznych, które zdecydowanie w innej skali... To znaczy jest zinwentaryzowanych na terenie kraju ok. 400 miejsc, które są związane z odpadami niebezpiecznymi. To są porzucenia, które widzimy, jesteśmy w stanie mniej więcej określić kraj, z którego przyjechały. Jednak większość tych odpadów, które w tej chwili na nowo się pojawiają czy właściwie są nowymi odnajdywanymi albo zgłaszanymi – forma inwentaryzacji nie jest tutaj akurat kluczowa – to odpady, które pochodzą z terytorium Polski. Transgraniczne przemieszczanie, jeżeli chodzi o odpady niebezpieczne, jest w zdecydowanie mniejszej skali, nie jest to główny problem związany z przemieszczaniem między krajami. Bardziej jest problem polegający na transgranicznym przemieszczaniu odpadów innych niż niebezpieczne czy np. fałszowaniu kodów, o którym wspominałem. Dlatego tak ważny był przykład sporu pomiędzy Polską a Republiką Federalną Niemiec. Prowadzimy kilka postępowań dotyczących zwrotu na terytorium Niemiec czy właściwie do państwa naszego sąsiada odpadów, które zostały przywiezione, a np. dokonano fałszerstwa dokumentacji. Dlatego cieszy nas ten wyrok sądowy, który staje po stronie polskiego prawodawstwa.

W tej chwili prowadzimy cały czas akcję zapoczątkowaną w zeszłym roku „Stop nielegalnym odpadom”. Jest tu współpraca z Krajową Administracją Skarbową, ze wszystkimi służbami, z Inspekcją Transportu Drogowego po to, aby wspólnie kontrolować wszystkie transporty, które wywołują podejrzenie, że jest transportowany

odpad. Taka weryfikacja przy pomocy ekspertów z Inspekcji Ochrony Środowiska daje możliwość ustalenia, czy rzeczywiście np. deklarowane kody są tymi, w przypadku których wwóz jest możliwy w ramach Zielonej Listy. Stąd wnioski, które w tej chwili już zrealizowaliśmy, dotyczące zwiększenia dolnego i górnego wymiaru odpowiedzialności karnej w zakresie nielegalnego importu zarówno odpadów niebezpiecznych, jak też innych niż niebezpieczne, co ma dać efekt mrozący.

Poza tym jest jeszcze kwestia systemu SENT. My nie jesteśmy w stanie w przypadku wszystkich odpadów, które przyjeżdżają na terytorium Polski, wydawać zgód z uwagi na to, że jest ta zielona lista. Członkostwo w Unii Europejskiej uniemożliwia nam wydawanie za każdym razem pozwolenia. Inspekcja to robi niechętnie i praktycznie bardzo rzadko wydajemy zgodę, robimy to tylko wtedy, kiedy jest taka potrzeba z uwagi na przemysł. I żeby być precyzyjnym, powiem, że te zgody są wtedy, kiedy np. rzeczywiście dochodzi do importu czy jakiś podmiot jest zainteresowany importem na terytorium Polski odpadu, który nie jest objęty tą zieloną listą. Czyli to nie jest jakiś recyklat, jakieś elementy, które nie budzą wątpliwości, ale coś, co jest np. związane z odpadami niebezpiecznymi. Oczywiście my przedstawimy szczegóły, ale co do zasady nie mamy tego problemu i co do zasady oczywiście nie wydajemy takiej zgody i nie widzimy takiej potrzeby, no chyba że dotyczy to np. odzysku ołowiu z akumulatorów czy odzysku związanego właśnie z tym metalem.

Jeśli chodzi o statystykę, to statystyka pokazuje, że zdecydowanie więcej postępowań kończy się aktami oskarżenia oraz wyrokami, ale dalej te wyroki są dla nas niesatysfakcjonujące, dlatego jest ta nowelizacja kodeksu karnego, którą w tej chwili prowadzi główny inspektor ochrony środowiska.

Odpowiadając na pytanie co do odpadów niebezpiecznych, powiem, że większy problem mamy z rynkiem wewnętrznym, z porzucaniem, z metodami na słupa czy też z elementami funkcjonowania zorganizowanych grup przestępczych. Przykładem może być pan Andrzej N., czyli sprawa krakowska, w której zresztą niedawno zapadły wyroki, to ponad 40 osób, które uczestniczyły w zorganizowanej grupie przestępczej. To pokazuje w pewnym sensie skalę, ale statystyka jest bezwzględna:

ponad 40 aktów oskarżenia w 2015 r. i prawie 700 w 2020 r. Zobaczymy, jak będzie wyglądał 2021 r., ale wiemy, że zdecydowanie więcej pracy mają nasi eksperci, którzy na co dzień współpracują ze specjalną komórką w prokuraturze do spraw zwalczania przestępczości środowiskowej. Ta przestępczość zdecydowanie częściej przybiera formę zorganizowanych grup przestępczych, bo trudno, aby to jedna osoba prowadziła taką działalność.

Jako ciekawostkę powiem, że do nowelizacji kodeksu karnego dodajemy nowelizację ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych po to, aby po raz pierwszy w historii na ławie oskarżonych – mówię to w cudzysłowie, *żeby to wszyscy zrozumieli – mogły siadać podmioty*. Będzie kara do 5 milionów zł nakładana na podmiot, który np. jest związany z taką działalnością. A oprócz tego jest jeszcze oczywiście odpowiedzialność karna osób, które w takim procederze biorą udział.

Przestępcy środowiskowi przez 10 lat płacili 1 milion zł na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. W 2014 r. to było 1 *tysiąc* 500 zł, w 2019 r. to było już ponad 250 tysięcy zł. No, my zwiększamy tę odpowiedzialność w przypadku przestępstw umyślnych do kwoty aż 10 milionów zł. Tylko tu trzeba być precyzyjnym: w przypadku przestępstw umyślnych. Chcemy więc, aby również kara finansowa była odpowiedzialnością na ten proceder. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Ja również dziękuję.

Proszę państwa, zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem przedstawionej przez panią senator Jazłowiecką propozycji, aby komisja poparła projektowany akt prawny?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

I proszę o podanie zbiorczych wyników.

3 głosy za.

Jednogłośnie została przyjęta ta propozycja pani senator Jazłowieckiej.

Zamykam debatę na ten temat.

Przechodzimy, proszę państwa, ponieważ pan senator Szwed musi nas opuścić za chwilę...

(*Senator Aleksander Szwed*: Nie będzie kworum, jak wyjdę, tak?)

(*Głos z sali*: Tak, nie będzie kworum.)

(*Senator Aleksander Szwed*: No to będę musiał zostać. Dobra, po kolei.)

Czyli tak czy nie?

(*Senator Aleksander Szwed*: Jak pan przewodniczący uważa. I tak muszę zostać, bo nie będzie kworum.)

W takim razie kontynuujemy. Bardzo proszę o skrótość.

Punkt drugi: wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r.

Dziękuję, Panie Ministrze.

Pan minister Adam Andruskiewicz, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zabierze głos w tej sprawie.

Bardzo proszę.

SEKRETARZ STANU
W KANCELARII PREZESA
RADY MINISTRÓW
ADAM ANDRUSZKIEWICZ

Bardzo serdecznie dziękuję, Szanowny Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo!

14 września ub.r. Komisja Europejska przedstawiła propozycję decyzji ustanawiającej program „Droga ku cyfrowej dekadzie”. Ideą programu jest ustanowienie ram działań dla osiągnięcia ambitnych celów cyfrowych przez Unię Europejską do 2030 r. Według Komisji Europejskiej program zapewni, że Wspólnota będzie osiągać te cele w sposób bardziej efektywny niż dotychczas oraz zgodnie z wartościami Europy.

Projekt Komisji Europejskiej określa z jednej strony ogólne pryncypia rozwoju cyfrowego, zaś z drugiej – konkretne liczbowe cele do osiągnięcia. Dotyczą one 4 obszarów: umiejętności cyfrowych, infrastruktury cyfrowej, cyfryzacji przedsiębiorstw oraz cyfryzacji usług publicznych. Ponadto Komisja Europejska proponuje wprowadzenie nowego mechanizmu zarządzania realizacją tych celów i monitorowania osiągniętych wyników. Wreszcie, program ustanowi ramy dla realizacji projektów wielonarodowych.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej popiera propozycję Komisji Europejskiej. Uważamy, że

program „Droga ku cyfrowej dekadzie” pozwoli na przyspieszenie cyfrowej transformacji Unii Europejskiej, zwiększenie jej innowacyjności, poprawienie odporności na kryzysy oraz wzmocnienie jej konkurencyjności i cyfrowej suwerenności. Podstawową zaletą programu jest zdefiniowanie liczbowych celów do osiągnięcia w konkretnym przedziale czasowym. Po raz pierwszy Komisja Europejska określa takie cele w akcie prawnym, co będzie miało silniejszy niż dotychczas wpływ na unijne i krajowe polityki cyfrowe.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Bardzo proszę o przedstawienie projektu opinii komisji panią senator Danutę Jazłowiecką.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Rekomenduję komisji przyjęcie aktu prawnego.
Niemniej jednak chciałabym zapytać o coś pana ministra. Rzeczywiście dosyć dużo środków będzie przekazywanych na realizację całego projektu, m. in. na program „Cyfrowa Europa”, na *cloud computing* czy na testowanie i rozwój cyfryzacji.

Chciałabym zapytać, w jaki sposób jesteście państwo przygotowani do tych programów i czy przewidujecie państwo realizację takich programów w ramach transgranicznych projektów cyfrowych. Z kim i kiedy? Z czego wynika, że nie jesteście państwo w stanie przygotować w ciągu pół roku całej strategii wykorzystania tego przedsięwzięcia?

Złożę na piśmie pytania, na które chciałabym, żeby ministerstwo mi odpowiedziało. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.
Panie Ministrze, bardzo proszę o odpowiedź, dosłownie w dwóch albo trzech zdaniach,

dlatego że niedługo musimy kończyć posiedzenie komisji.

(*Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Adam Andruszkiewicz: Panie Przewodniczący, pozwolę sobie zatem odpowiedzieć pani senator na piśmie.*)

Znakomicie. Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że pani senator proponuje przyjęcie projektu aktu prawnego, tak jak go przedstawia prezydium komisji. Tak?

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Tak, Panie Przewodniczący. Proponuję przyjęcie aktu prawnego. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.
Zarządzam głosowanie.

Kto z państwa jest za propozycją przedstawioną przez panią senator Jazłowiecką, aby komisja poparła projektowany akt prawny? Kto jest za?

Kto się wstrzymał?

Kto jest przeciw?

Zdalni? Rozumiem, że nie ma już nikogo głosującego zdalnie. Tak?

(*Głos z sali: Nie. Są, są.*)

Tak? Zdalnie?

Proszę o podanie zbiorczych wyników.

3 głosy za, czyli nie ma głosów zdalnych. 3 głosy za, jednogłośnie.

Komisja popiera projektowany akt prawny.

A ja proszę pana ministra o odniesienie się do pytań pani senator Jazłowieckiej, tak jak się państwo umówiliście, na piśmie. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do punktu trzeciego: wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży 2022.

Ministerstwo Edukacji i Nauki ma głos w tej sprawie.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ
W MINISTERSTWIE EDUKACJI I NAUKI
MONIKA POBOŻY

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady rok 2022 został ogłoszony Europejskim Rokiem Młodzieży. Rząd polski oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki bardzo pozytywnie oceniają tę decyzję i oczywiście ją popierają. W taki sposób przedstawiliśmy swoje stanowisko jako ministerstwo i jako państwo w gronie instytucji europejskich.

Jak wszyscy wiemy, młodzież to jest ta grupa społeczna, która w sposób najbardziej dotkliwy została dotknięta czasem pandemii. Izolacja społeczna negatywnie wpłynęła zarówno na kondycję psychiczną młodzieży, na relacje, więzi społeczne, jak i na dostęp do rynku pracy. Pandemia osłabiła kondycję społeczną tej grupy, w związku z tym należy bardzo pozytywnie ocenić inicjatywę Komisji Europejskiej, by wesprzeć dodatkowo młodzież jako grupę społeczną i zaproponować nowe inicjatywy. Uczynienie roku 2022 rokiem młodzieży oceniamy bardzo pozytywnie, jako bardzo potrzebną inicjatywę.

Za zorganizowaniem udziału danego państwa w Europejskim Roku Młodzieży będą odpowiedzialni koordynatorzy krajowi. Jeśli chodzi o Polskę, to taki koordynator krajowy został wskazany, wyznaczony w KPRM. Będzie to dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego.

Jeśli chodzi o finansową stronę projektu, to całościowy budżet, przewidziany w postanowieniach unijnych, to co najmniej 8 milionów euro. Jeśli chodzi o kwotę dotacji przewidzianą dla Polski, to jest ponad 286 tysięcy euro. Środki te mogą sfinansować do 80% kosztów działań. Popieramy, tak jak mówiłam, decyzję Parlamentu i Rady jako ministerstwo i jako rząd. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję również.

Bardzo proszę panią senator Jazłowiecką o przedstawienie opinii w tej sprawie.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Rekomenduję komisji przyjęcie aktu prawnego. Nie zadam już pytań i nie będę prowadziła dyskusji, chociaż jest to bardzo ciekawy temat. Niemniej jednak chciałabym wyrazić swoją opinię.

Otóż piszecie państwo w swoim stanowisku, że Polska dokłada starań na rzecz zapewnienia młodym ludziom możliwości rzeczywistego udziału w procesie decyzyjnym przy jednoczesnym poszanowaniu prawa młodych do samoorganizacji i uczestnictwa oraz prawa do wolności wyrażania swojej opinii.

Przyznam, że ze zdumieniem czytałam to czterokrotnie w kontekście tego, w jaki sposób policja zachowuje się wobec młodych ludzi podczas strajków klimatycznych czy jakichkolwiek innych, a także w kontekście nowego prawa stanowionego przez ministerstwo edukacji – lex Czarnek – które tak naprawdę uniemożliwia organizowanie w szkole spotkań z osobami, którymi młodzież jest zainteresowana. Ale to tylko tytułem komentarza.

Mam nadzieję, że państwa ministerstwo będzie na tyle silne, że rok młodzieży da ministerstwu i rządowi tyle siły, że młodzież faktycznie będzie mogła się samoorganizować i korzystać z prawa do wolności wyrażania swojej opinii.

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz na koniec chciałabym zarekomendować przyjęcie aktu prawnego dotyczącego Europejskiego Roku Młodzieży. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Pani Senator.

Muszę w pełni poprzeć opinię zaprezentowaną przez panią senator Jazłowiecką, bo de facto mamy do czynienia z ograniczeniem praw młodzieży, i to zarówno jeśli chodzi o zajęcia pozalekcyjne, o których wspominała pani senator, jak i działalność publiczną młodzieży w ostatnich latach. Podzielam to stanowisko w 100%.

Chciałbym prosić o przekazanie informacji na piśmie o tym, w jakim trybie będą rozdzielane środki, o których wspomniała pani dyrektor, oraz kto, jakie kategorie podmiotów będą beneficjentami środków, którymi Polska będzie dysponowała.

Pani senator Jazłowiecka jeszcze. Bardzo proszę.

SENATOR

DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Przewodniczący, proszę pozwolić, bym i ja dołożyła 2 pytania.

(Przewodniczący Bogdan Klich: Bardzo proszę.)

Otóż, chciałabym się dowiedzieć, ile razy od 2019 r. odbyły się spotkania z Radą Dialogu z Młodym Pokoleniem. Czego one dotyczyły? Jak z tych spotkań wynikły wnioski? Jak wyglądało wdrażanie pomysłów ludzi młodych? Jaki program działań – kolejne pytanie – przewiduje rząd? Proszę o harmonogram. Jakie będą interwencje służące podniesieniu wiedzy, umiejętności, by sprostać dynamicznie zmieniającym się oczekiwaniom rynku pracy? Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Dziękuję również.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Skoro nie, to zarządzam głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem propozycji zarekomendowanej przez panią senator Jazłowiecką?

Rozumiem, że nikt nie jest przeciw, rozumiem, że nikt się nie...

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Obradujący zdalnie?

Proszę o podanie zbiorczych wyników. Może ktoś się podłączył.

4 głosy za, jednogłośnie.

Komisja przyjmuje proponowany projekt aktu prawnego.

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy zatem do punktów czwartego i piątego, które będziemy rozpatrywać łącznie.

Przedstawicielem rządu jest minister finansów, a naszym sprawozdawcą jest pan senator Aleksander Szwed.

Bardzo proszę, punkt czwarty, czyli wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę o odpowiedniej sygnaturze w odniesieniu do proporcjonalności, jakości nadzoru, sprawozdawczości, środków dotyczących gwarancji długoterminowych, narzędzi makroostrożnościowych, ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, nadzoru nad grupą

i nadzoru transgranicznego, oraz punkt piąty, czyli wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji oraz zmieniającej dyrektywę o odpowiednich sygnaturach.

Bardzo proszę pana ministra Patkowskiego o przedstawienie stanowiska rządu.

PODSEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE FINANSÓW

PIOTR PATKOWSKI

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Jest to kontynuacja przepisów dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej oraz reasekuracyjnej, tzw. pakiet Wypłacalność II. W znacznym stopniu te zmiany mają przyczynić się – i już się przyczyniły – do wzmocnienia systemu finansowego Unii i zwiększenia odporności zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji na różnego rodzaju ryzyka.

Uzupełnienie projektu ma na celu: stworzenie zachęt dla ubezpieczycieli do tego, aby przyczyniali się do długoterminowego zrównoważonego finansowania gospodarki; zwiększenie wrażliwości na ryzyko i ograniczanie nadmiernej krótkoterminowej zmienności poziomów wypłacalności ubezpieczycieli; wzmocnienie zasady proporcjonalności; poprawę jakości, spójności i koordynacji nadzoru ubezpieczeniowego w całej Unii oraz zwiększenie ochrony ubezpieczających i osób uprawnionych, także w przypadku gdy ich ubezpieczyciel ogłosi upadłość; skuteczne przeciwdziałanie potencjalnemu narastaniu ryzyka systemowego w sektorze ubezpieczeń; zapewnienie lepszego zarządzania ryzykiem klimatycznym oraz nadzoru nad nim; zwiększenie transparentności i poprawa stopnia dokładności sprawozdań o wypłacalności i kondycji finansowej ujawnianych publicznie.

Co rząd popiera w tym projekcie? Popiera wzmocnienie zasady proporcjonalności, poprawę jakości nadzoru na poziomie solo, poprawę jakości nadzoru na poziomie grupy, w tym zmiany przepisów dotyczących obliczania wypłacalności na poziomie grupy, wzmocnienie nadzoru nad działalnością transgraniczną oraz zobowiązanie

zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji do uwzględnienia czynników makroekonomicznych i rozwoju rynków finansowych w ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności.

Zastrzeżenia rządu budzi zwiększenie uprawnień EIOPA w odniesieniu do nadzoru nad działalnością transgraniczną obejmującą uprawnienie do rozstrzygania sporów między krajowymi organami nadzorczymi w drodze mediacji z urzędu oraz inicjowania i koordynowania kontroli na miejscu z urzędu. Może to, w opinii rządu, prowadzić do osłabienia kompetencji organów nadzorczych państw członkowskich.

Ponadto, w ocenie rządu, należy pozostawić państwom członkowskim szersze możliwości w zakresie audytu sprawozdań o wypłacalności i ich kondycji finansowej. Zakłady niebędące zakładami o niskim profilu ryzyka powinny mieć możliwość stosowania środków dotyczących proporcjonalności w zakresie systemu zarządzania po uzyskaniu zgody organu nadzoru. Działalność transgraniczna danego zakładu powinna być uznawana za znaczącą także w przypadku, gdy udział rocznej składki przypisanej z działalności w danym państwie jest istotny. Przy obliczaniu wypłacalności na poziomie grupy nie powinny być uwzględniane bufory banków. Struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka dla złotego powinna być wyznaczona w oparciu o obligacje skarbowe. Należy doprecyzować przepisy dotyczące sprawozdań dla celów nadzoru i na poziomie grupy. To tyle, jeśli chodzi punkt czwarty.

Mam pytanie. Czy od razu przedstawić punkt piąty, czy jeszcze nie, Panie Przewodniczący?

(Przewodniczący Bogdan Klich: Tak, tak, bardzo proszę od razu punkt piąty. Rozpatrujemy te punkty łącznie, Panie Ministrze.)

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Moje pytanie wynikało z tego, że te 2 punkty dotyczą tych samych podmiotów, czyli zakładów ubezpieczeń. Rzeczywiście lepiej omówić je łącznie.

Jeśli chodzi o punkt piąty, Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, to w tym momencie procedury resolution w odniesieniu do tych podmiotów mają charakter wyłącznie krajowy i funkcjonują jedynie w nielicznych państwach członkowskich. Biorąc pod uwagę, że procedura resolution jest najbezpieczniejsza dla klientów takich podmiotów, Komisja uznała za zasadne

uregulować ją na poziomie unijnym, z czym jako rząd polski się zgadzamy i co popieramy.

Projektowana dyrektywa ma na celu przede wszystkim zapewnienie skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji będących na progu upadłości poprzez zapewnienie odpowiednim organom krajowym wiarygodnego zestawu instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, umożliwiającego możliwie wczesną i szybką interwencję, tak aby zapewnić skuteczną ochronę ubezpieczającym przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum potencjalnych negatywnych konsekwencji dla gospodarki, systemu finansowego i ewentualnego wykorzystywania pieniędzy podatników. Wdrożenie prewencyjnych ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji umożliwi skuteczne rozwiązanie problemu braku przygotowania ewentualnych opóźnionych interwencji, niekompletnego zestawu narzędzi oraz nieskoordynowanego zarządzania przypadkami upadłości, w tym o charakterze transgranicznym.

Jednocześnie jako rząd akcentujemy potrzebę pełniejszego zaadresowania rozwiązań w zakresie finansowania procesu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, ponieważ projekt dyrektywy nie przewiduje zewnętrznych mechanizmów finansowania w postaci funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Rząd jednocześnie zwraca uwagę na krótki, czyli 18-miesięczny, termin wdrożenia dyrektywy, a także wynikającą z tego konieczność poniesienia znacznych nakładów osobowych, organizacyjnych oraz finansowych po stronie zakładów ubezpieczeń i reasekuracji oraz organów do spraw restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Pan senator Aleksander Szwed jest naszym sprawozdawcą.

Panie Senatorze, bardzo proszę o projekt opinii komisji.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze! Panie Przewodniczący! Wysocka Komisjo!

Na początku pragnę stwierdzić, że zgodnie z opinią naszego biura spraw międzynarodowych na szczelbu unijnym nie istnieją obecnie zharmonizowane procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zakładów ubezpieczeń i reasekuracji. Przepisy w tym zakresie mają charakter wyłącznie krajowy i funkcjonują jedynie w nielicznych państwach członkowskich, a niespójne przepisy krajowe nie dają wystarczających uprawnień organom publicznym i są niewystarczające w przypadku upadłości transgranicznej, zwłaszcza w przypadku grup transgranicznych. Stąd mamy propozycje tych 2 dyrektyw, których celem jest poprawa funkcjonowania i zwiększenie zaufania do jednolitego rynku ubezpieczeń. W związku z tym, że zagadnienie objęte dyrektywami może być podjęte wyłącznie na szczelbu Unii Europejskiej, projekt należy uznać za zgodny z zasadą pomocniczości.

Wnoszę o pozytywne zaopiniowanie projektów dyrektyw COM (2021) 581 i 582 z uwzględnieniem uwag zgłoszonych przez rząd. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest... Rozpatrujemy łącznie punkt czwarty oraz punkt piąty.

Kto z państwa jest za przyjęciem rekomendacji pana senatora Szweða, aby komisja poparła projekty aktów prawnych z uwagami rządu? Kto z państwa jest za przyjęciem tej rekomendacji?

Kto z państwa jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Poproszę o podanie zbiorczych wyników.

Jednogłośnie, czyli 4 głosami za, komisja przyjęła rekomendację. Komisja popiera projekty aktów prawnych wraz z uwagami rządu.

Dziękuję bardzo państwu.

Zamykam te 2 punkty.

Mamy jeszcze do rozpatrzenia punkty dziewiąty, dziesiąty i jedenasty.

Punkt dziewiąty, czyli akty ustawodawcze bez uwag – propozycja prezydium: COM (2021) o odpowiednich numerach, tj. 627 – art. 7, 656 – art. 7, 769 – art. 7.

Czy są jakieś głosy sprzeciwu wobec przyjęcia tych aktów ustawodawczych bez uwag? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

W związku z tym potwierdzam, że komisja przyjęła propozycję prezydium.

W punkcie dziesiątym mamy akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja zamierza wystąpić o stanowiska rządu. Propozycja prezydium dotyczy aktów COM (2021) o sygnaturach: 577 – art. 8; 718 – art. 8; 719 – art. 8.

Czy są jakieś głosy sprzeciwu? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

W związku z tym stwierdzam, że w przypadku tych aktów nieustawodawczych komisja wystąpi o stanowiska rządu.

Jeżeli chodzi o punkt jedenasty, to są to akty nieustawodawcze, w sprawie których prezydium proponuje, aby komisja nie występowała o stanowisko rządu. Odczytam je. COM (2021) o sygnaturach: 661, 666, 667, 668, 669, 671, 672, 673, 677, 678, 681, 683, 686, 704, 707, 936 i 963.

Czy są jakieś inne propozycje? Nie ma.

W związku z tym potwierdzam, że jeśli chodzi o wymienione akty nieustawodawcze, komisja nie będzie występowała o stanowisko rządu.

Bardzo państwu dziękuję za udział w dzisiejszym posiedzeniu komisji.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 02)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy